

Het morseteken voor het apenstaartje

Sinds wanneer maakt het apenstaartje officieel deel uit van de morsecode? Onlangs vroeg iemand mij wanneer het apenstaartje (didahdahdidahdit of, zo je wilt, punt streep streep punt streep punt, als één teken geseind) officieel is toegevoegd aan de morsecode. In oude correspondentie van de examencommissie vond ik het antwoord: per 3 mei 2004.

Hierover stond in het Algemeen Dagblad van 20 april 2004 het volgende:

Apenstaartje in Morse-alfabet

Voor het eerst sinds 60 jaar wordt de Morsecode aangepast. De toevoeging van een nieuw karakter is te danken aan het massaal gebruik van internet, want het nieuwe teken dat op 3 mei officieel wordt ingevoerd is het apenstaartje. De International Telecommunications Union heeft tot een seincode voor dit teken besloten omdat veel radioamateurs tegenwoordig hun e-mailadres uitwisselen. Het wordt kort-lang-lang-kort-lang-kort.(-.-.-). Of dit nieuwe karakter populair zal worden is nog maar de vraag. Tot nu toe wordt @ verzonden als 'at', dus met de letters A en T. En dat is veel sneller: kort-lang-lang (-.-).

Maar dat kon weer tot verwarring leiden met de letter W, die ook als kort-lang-lang (-.-) wordt geseind.

Echt kennis van morse hebben ze bij het AD kennelijk niet, want er hoort natuurlijk een letterspatie te staan tussen de a en de t van "at" en dan is er geen verwarring mogelijk, tenzij je met een 'plakker' te maken hebt.

De krant schrijft dat deze uitbreiding van de morsecode voor het eerst sinds 60 jaar is. Wie kan mij vertellen wat er dan in 1944 is veranderd? Ik denk zelf dat we nog langer terug moeten gaan toen het teken voor de ch (4 strepen) werd afgeschaft. Ooit werden de roepletters van het eerste Nederlandse kuststation, SCH (Scheveningen Haven), geseind als drie punten, vier strepen. Dat werd later Scheveningen Radio met de bekende roepletters PCH en die werden als drie losse letters geseind.

Dit artikeltje verscheen eerder in het PI4HAL-bulletin en daarin stond ook de reactie van Ger Rossel PC3GER:

Hier wordt beweerd dat het teken voor CH (4 strepen) zelfs voor 1944 al is vervallen. Om de donder niet. Nooit vervallen. Is alleen niet bij ons onderwezen. Juist in Duitsland wel natuurlijk. Daarmee werd ik al geconfronteerd op mijn eerste (Duitse) schip met passagiers (Henning Oldendorff/DKNE) waar ik dagelijks de pers moest nemen van Norddeichradio/DAN. Van het Hamburger Abendblatt op 25 wpm. Nou daar ging Gerritje met zijn mooie cijfers voor seinen en opnemen. Gelijk de weg kwijt als er weer zo'n vermaledijde dah-dah-dah-dah voorbij raasde. Je bent niet alleen de CH kwijt maar ook enkele andere tekens erna.

Mijn aanvulling daarom: ik had natuurlijk erbij moeten schrijven dat het hier om het internationaal gestandaardiseerde morse-alfabet ging. Nationale toevoegingen waren altijd al mogelijk.

Zo heeft het Duitse morse-alfabet inderdaad de vier strepen voor de ch behouden en zijn er verder o.a.: ---. voor de ö, .-.- voor de ü, .-.- voor de ä enzovoorts. Je hoort ze soms, als je onderlinge CW-QSO's van Duitse amateurs beluistert.

Tot slot:

Hoe onthoud je gemakkelijk het apenstaartje? Je kunt het zien als een schrijfletter a waar een grotere letter c omheen staat, dus als 'ac' aan elkaar geseind.

Henk Vrolijk PA0HPV (SRE), pa0hvp@gmail.com ■

